

Ebola Yeniden Gündemde

Afrika'da korkulu rüya haline gelen ebola iki yıl aradan sonra yeniden gündemde. 2014-2016 arasında etkili olan ebola salgını, hatırlanacağı gibi başta Sierra Leone, Liberya ve Gine olmak üzere kıta genelinde toplam 11.300 insanın hayatına mal olmuştu. Salgın bugünlerde Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde yeniden gündemde. Virüsün 1976 yılında ilk kez keşfedilmesinden bu yana bu dokuzuncu salgın.

Dünya Sağlık Örgütü ilk 4.000 dozluk aşı paketini Demokratik Kongo Cumhuriyeti'ne ulaştırdı. İlk belirlemelere göre 40'ın üzerinde şüpheli vaka tespit edilirken 23 kişi de vücutta iç kanamaya yol açan ebola virüsü dolayısıyla öldü. Vakalar genellikle Mbandaka eyaletine 150 km uzaklıktaki Bikoro kırsalında görülmekte. Ancak asıl korkutucu olan 1,2 milyon nüfuslu Mbandaka şehrinde de ebolanın görülmeye başlaması.

Demokratik Kongolu yetkililer de Mbandaka şehrinde bir vakanın görüldüğünü teyit ettiler. Sıvı teması sayesinde süratle yayılan ebolanın bölgede çok hızlı bir şekilde yayılmasından korkuluyor. Şehirde tespit edilen vakanın temasta bulunduğu 430 kişi üzerinde inceleme yapılıyor.

Hatırlanacağı gibi 2014 yılında Batı Afrika'da baş gösteren ve hızla büyüyen ebola krizi ile mücadele için büyük gayret sarf edilmişti. Bir yandan salgından etkilenenlerin karantinaya alınması, salgının yayılımının yavaşlatılması, hijyen ve temizlik malzemelerinin dağıtılması, aşı geliştirilmesi için laboratuvar çalışmaları vb. adımlar atılırken bir yandan da insan ölümleri devam etmişti. İki yıl süren ve uluslararası bir krize dönüşen salgının ardından Batı Afrika ülkeleri krizden kurtuldular. Ancak ebola tam unutulmuşken hatta Amerikan Başkanı Donald J. Trump ebola fonlarının artık durdurulmasını isterken virüs yeniden gündeme geldi. Son birkaç gündür gelen haberler Demokratik Kongo'daki durumun kritik bir seviyede olduğunu gösteriyor.

Cuma günü yapılan acil toplantının ardından Dünya Sağlık Örgütü salgının uluslararası risk taşıyıp taşımadığını ilan edecek. Şimdilik vakaların görüldüğü lokasyon Demokratik Kongo Cumhuriyeti içinde olsa da bu bölge, Kongo ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ne de yakın. Bu yüzden her türlü olasılığın düşünülmesi gerekiyor.

Yukarıda da belirtildiği gibi en çok korkulan taraf, virüsün Mbandaka şehrinde çok süratli bir şekilde yayılmaya başlaması. Şu an için bu en kötü senaryo düşünülerek hareket ediliyor. Bu yüzden Dünya Sağlık Örgütü'nün Demokratik Kongo'ya gönderdiği uzman ekipler Mbandaka şehrinde görülen vaka üzerinde çalışıyorlar. Bir yandan bu şahsın temas ettiği kişilerin tüm listesi çıkartılmaya bir yandan da bu kişilere ulaşılmaya çalışılıyor.

Demokratik Kongo'da insanlar gerçekten ölümcül bir virüsle karşı karşıya. Umulanmamıza sebep olabilecek tek şey ise, Dünya Sağlık Örgütü'nün 2014-2016 arasında Batı Afrika'da görülen salgından dolayı ebola konusunda artık oldukça tecrübe kazanmış olması. Salgın hakkında belli protokoller oluşturulmuş durumda. Henüz tam olarak lisanslanmasa da örgütün elinde Merckilaç şirketinin geliştirdiği bir aşı bulunmakta. Ama gene de çok hızlı yayılım gösterebilen ve kısa sürede ölüme yol açan bir salgın ile baş edebilmek hiç de kolay bir iş değil. Dünya Sağlık Örgütü dışında ebola konusunda tecrübe sahibi olan MSF (Sınır Tanımayan Doktorlar Örgütü) ve Kızıl Haç uzman ekipleri de sahadalar. Herkesin ortak temennisi, salgının Batı Afrika'daki gibi büyük bir faciaya dönüşmemesi.